

Samferdselsdepartement

Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref.	Vår ref.	Tlf.	E-post	Dato
	22/02962-2	90151594	vegard.sandaa.karlsen@sporveien.com	21.10.2022

Høringssvar - tilbakeholdsrett for innleide billettkontrollører

Innledning

Samferdselsdepartementet foreslår endringer i yrkestransportlova § 33 andre ledd og jernbaneloven §7a første ledd.

Forslaget innebærer å utvide hjemmelen for hvem som på visse vilkår kan holde tilbake reisende til også å omfatte innleide kontrollører med vekterutdanning. Slikt tilbakehold kan i dag kun gjøres av eller etter tilsyn fra ansatt i transportselskapet.

Sporveien har ingen vesentlige innvendinger mot den foreslåtte ordlyden i verken yrkestransportloven § 33 andre ledd eller jernbaneloven § 7a første ledd.

I høringsnotatet benytter imidlertid departementet begrepene «kollektivtransportselskap» og «transportselskap» om hverandre. Etter Sporveiens oppfatning er dette uheldig så lenge lovens ordlyd er «transportselskap». Sporveien oppfatter at departementet deler vår forståelse av hva et transportselskap rettslig sett er. Vi ser likevel behov for en klargjøring av begrepet.

For yrkestransportlovens vedkommende må det være klart at begrepet *transportselskap* er knyttet til selskap med rett til å utøve yrkestransport i medhold av lovens §§ 6 og 7¹. Etter jernbanelova må begrepet knyttes til selskap med rett til å utøve jernbanevirksomhet i medhold av jernbanelova § 6.

Yrkestransportloven og jernbaneloven har ulike regler for *hvem* som kan utøve transportvirksomhet. Yrkestransportloven stiller i utgangspunktet krav om særskilt løyve for å utøve persontransport i rute. Administrasjonsselskap er imidlertid unntatt fra dette kravet, jf. § 6 og 7. Tilsvarende bestemmelse fantes også i den gamle samferdselslova av 1976 § 3².

Innen jernbanelovgivningen er det derimot ikke gjort slikt unntak, og et administrasjonsselskap kan her ikke opptre som transportselskap.

¹ Se også <https://lovdata.no/forskrift/2003-03-26-401/§31>

² Se <https://lovdata.no/lov/1976-06-04-63/§3> og https://lovdata.no/pro/forarbeid/otprp-64-198990/KAPITTEL_13-1

Nedenfor følger en nærmere gjennomgang av grunnlaget for Sporveiens forståelse av begrepet transportselskap samt en kort orientering om Sporveiens syn på dagens ordning.

Nærmere om begrepet transportselskap etter jernbanelovens regler

Jernbaneloven regulerer all aktivitet knyttet til jernbane, jf. § 1. Etter lovens § 6 er det satt krav om tillatelse for å drive jernbanevirksomhet. Med jernbanevirksomhet menes drift av kjørevei, trafikkstyring og trafikkvirksomhet, jf. § 3. Trafikkvirksomhet er definert som «person- og godstransport på kjøreveien», jf. § 3 (1) c). Den som skal utøve trafikkvirksomhet må ha tillatelse til å drive jernbanevirksomhet, jf. § 6. Etter § 7 er departementet / fylkeskommunen gitt adgang til å fastsette særskilte krav til slik trafikkvirksomhet, herunder transportvilkår og tilleggsavgift ved manglende gyldig billett. Etter § 7a har "transportselskapets" kontrollører rett til å utøve tilbakehold dersom reisende unnlater å fremvise gyldig billett. Selskap som ikke har løyve til å utøve transport kan vanskelig anses som "transportselskap" etter jernbaneloven § 7a.

Dersom departementet ønsker å foreslå at kollektivtransportselskap uten løyve etter § 6 skal kunne utøve persontransport på jernbane, krever dette lovendring. En slik lovendring krevet etter Sporveiens oppfatning ytterligere utredning. Etter vår oppfatning er det avgjørende at den ansvarlige jernbanevirksomheten har det overordnede ansvaret og oppsynet med alle deler av virksomheten.

Utøvelse av tilbakeholdsrett i Oslo – trikk og t-bane.

I Oslo har billettkontrollen hele tiden vært håndtert slik at Sporveien selv har stått for billettkontroll på trikk og t-bane. Kontroll, herunder eventuelt tilbakehold, utøves av egne ansatte som del av persontransporten, jf. jernbaneloven § 3 (1) c). I så måte er billettkontrollen hos Sporveien organisert på samme måte som i andre jernbaneselskap, som for eksempel VY. I tillegg til utøvelsen av selve billettkontrollen har kontrollørene en beredskapsfunksjon ved eventuelle krisesituasjoner og i tilfeller hvor antall reisende er ekstraordinært høyt.

Sporveiens organisering har fungert godt, gitt høy kundetilfredshet, og har sikret et kontrollørkorps med erfarne og kompetente ansatte. Det har også gitt stor grad av forutberegnelighet for de ansatte, for Sporveien og for de reisende.

Videre saksgang

Organiseringen av persontransport på bane ligger til Sporveiens kjerneområde. Sett fra vår side vil det være ønskelig å møte Samferdselsdepartementet for en nærmere drøftelse rundt lovforslaget.

Med vennlig hilsen
Sporveien AS

Vegard Sandaa Karlsen
Advokat

Skriv inn navn.
Skriv inn tittel.

Dokumentet er elektronisk godkjent uten håndskreven signatur.